

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXIV. De Synodo Antiochena, in qua depositus est Eustathius Antiochensis
Episcopus: propter quem exorta seditio totam ferè urbem delevit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A

Κεφ. κδ΄.

CAPUT XXIV.

Περί τῆς ἡρωμίνας συνόδου ἐν ἀντιοχείᾳ, ἢ καθεύλων ἐυστάθιον τὸν ἀντιοχείας ἐπίσκοπον ἐφ' ᾧ σάσις ἡρωμίνας, μικρὰ ἀντιόχεια ἢ πόλις.

De Synodo Antiochena, in qua depositus est Eustathius Antiochenus Episcopus: propter quem exorta seditio totam fere urbem deleuit.

Σὺν ὄνομα ἐὼν ἐν ἀντιοχείᾳ ποιήσαντες, καταμαρτυροῦν ἐυστάθιον, ὡς τὰ σαβελλίως μάλλον φερόμενον, ἢ ἄλλῃ ἢ ἐν νικαίᾳ συνόδῳ ἐδόγματισεν. ὡς μὲν οὖν τινες φασίν, δι' ἄλλας ἑκάστα ἀγαθὰς αἰτίας· φανερώς γὰρ ἑκάστα αἰτίαι τῆσδε ἡ ἐπιπέδων ἐὼν ἐστάσι τῶν καταμαρτυρομένων ποιῶν οἱ ἐπίσκοποι, κατηγοροῦντες μὲν καὶ ἀσεβεῖν λέγοντες, τὰς δὲ αἰτίας τῆς ἀσεβείας ἐπερσυσμένους· ὅτι μέντοι ὡς σαβελλίοντα καθεύλων ἐυστάθιον, κύριος τῆ βεβήτοιας ἐπισκόπος κατηγοροῦντ' αὐτῶν, γεώργιος ὁ λαοδικείας τῆς ἐν συρία ἐπισκοπῆσ, εἰς ἃν τῶν μισέντων τῶν ὁμοῦσιον, ἐν τῶν ἐκκλήσιᾳ τῶν ἐυσέβειον τὸν ἐμισσηνὸν ἔγραψεν εἰρηκεῖναι καὶ ἀπειμῶν τῶν ἐμισσηνῶν ἐυσέβεισ, καὶ χῶσαν ἐρεμῶν· γεώργιος δὲ ἀπὸ ἐυστάθιος γράφει· φάσκων γὰρ ἐυστάθιον ὑπὸ τῆς κύριος κατηγορεῖσ ὡς σαβελλίοντα, αὐτῶν τὸν κύριον ἐπιτοῖσ ἀντοῖσ ἀλόγῳτα καθερῆσ φησί καὶ πῶσ αἰόντε, κύριον τὰ σαβελλίως φερόμενα κατηγορεῖν ἐυστάθιος, ὡς σαβελλίοντα· εἰσ κεν ἐν ἐυστάθιον, δι' ἑτέρας καθερῆσ περσφάσις· τότε δὲ ἐν τῇ ἀντιοχείᾳ δευτῆσ αἰσῆσ ἐπιτῆσ αὐτῶν καταμαρτυροῦσ γενέθη· καὶ μετὰ ταῦτα πολλάκις ἀπὸ ἐπιτοῖσ ἐπισκόπος τοςεῖσ ἐξήφθη πυρσός, ὡς μικρὰ δεῖσσαι τὴν πᾶσαν ἀνατραπήσ πόλιν, εἰς δύο τμήματα διασετέντ' τῶν λαῶν. τῶν μὲν ἐυσέβειον τὸν παμφίλις, ἐν τῆσ ἐν παλαισῆν καισαρείας μεταφέρεν φιλονεικῶντων ἐπιτῆσ τὴν ἀντιοχείαν. τῶν δὲ ἀπὸ δόντων ἐπαγαγεῖν ἐυστάθιον. Συνελαμβάνετο δὲ ἐκατέρω μερεσ καὶ τὸ κοινὸν τῆσ πόλεως· καὶ στρατιωτικῆσ χείρ, ὡς καὶ πολεμίων κεκίνητο, ὡς καὶ ξιφῶν μέλλεν ἀπείσθ, εἰ μὴ ὁ θεός τε καὶ ὁ πατὴρ τῆ βασιλείως φόβῳ, τὰς ὁρμας τῶν πλήθους ἀνέσειεν· ὁ μὲν γὰρ βασιλεύς δι' ἐπιστολῶν τὰ γεγνημένα καὶ τὰς σάσις κατέπαυσεν ἐυσέβεισ· ἡ δὲ ἀπὸ τῆσ ἀμῶν ἐφ' ᾧ καὶ θαυμάσας αὐτὸν ὁ βασιλεύς, γράφει τε αὐτῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῆσ αὐτῶν ἐπαυσεσας,

CONgregatâ igitur Antiochiæ Synodo, Eustathium deponunt, ut qui Sabellii dogmati potius, quam Nicænæ Synodi decretis insisteret. Sunt qui ob alias etiam causas minus honestas depositum esse dicant; quas tamen in medium non proferunt. Solent autem Episcopi in omnibus id facere, quos deponunt; ut eos quidem probis onerent, & impios esse pronuntient; causas vero impietatis non exponant. Porro quod Eustathius tanquam Sabelliano dogmati favens, ab Episcopis depositus sit, accusante illum Cyro Berææ urbis Episcopo, Georgius Laodiceæ qui in Syria est Episcopus, unus ex eorum numero qui vocem consubstantialis oderant, in laudatione Eusebii Emiseni scribit. Ac de Eusebio quidem Emiseno alibi suo loco dicturi sumus. Georgius vero de Eustathio ea scribit quæ parum inter se coherent. Nam cum dicat Eustathium tanquam Sabelliani dogmatis assertorem, à Cyro accusatum fuisse; rursus Cyrum eisdem erroris convictum ac depositum esse tradit. Sed quo tandem modo fieri potuit, ut Cyrus Sabelliano dogmati addictus, Eustathium tanquam Sabellianum in iudicium vocaret. Quocirca Eustathius alias ob causas videtur fuisse depositus. Porro tunc temporis Antiochiæ ingens seditio exorta est in illius depositione. Sed & postea cum de Episcopo eligendo ageretur, tanta flamma dissensionis exarsit, ut parum abfuerit quin tota civitas funditè everteretur, populo duas in partes diviso; & his quidem Eusebium Pamphili à Cæsarea Palæstinæ Antiochiam transferre: illis vero Eustathium in sedem suam restituere contententibus. Utrique autem Christianorum parti tota civitas sese adjunxit. Milites quoque velut contra hostes, utrinque in acie steterè. Ventumque esset ad gladios, nisi Deus & Imperatoris metus, plebis impetum repressisset. Nam Imperator quidem literis suis: Eusebium vero episcopatum recusando, tumultum illum ac seditionem sedavit. Quo illum nomine Imperator magnopere miratus, scripsit ad eum literas, in quibus consilium ejus laudat,

H ij

& felicem eum prædicar, qui non unius A civitatis, sed totius ferè orbis episcopa- tu dignus esset judicatus. Igitur Antio- chena sedes octo deinceps continuos annos vacasse dicitur. Sero tandem, o- perâ ac studio eorum, qui Nicænam fidem convellere nitentur, Episcopus ordinatus est Euphronius. Atque hæc dicta sint de Concilio, quod propter Eustathium Antiochiæ congregatum est. Statim post hæc Eusebius, qui jampridem Berytum reliquerat, tunc vero tem- poris Nicomediensem regebat eccle- siam, unâ cum gregalibus suis omni stu- dio in id incubuit, ut Arium Alexan- driam reduceret. Quonam autem mo- do id illi perfecerint, & qua ratione Im- peratori persuaserint, ut Arium & Eu- zoium in conspectum suum venire pa- teretur, nunc tempus est commemo- rare.

CAPUT XXV.

De presbytero, qui operam navavit, ut Arius revocaretur.

Constantinus Imp. sororem habuit, nomine Constantiam. Nupta hæc olim fuerat Licinio, qui prius quidem unâ cum Constantino imperaverat: post- ea verò ad tyrannidem prolapsus, eam ob- caulam interfectus est. Huic familiaris erat presbyter quidam Arianæ favens sectæ; adeoque inter ejus domesticos censebatur. Iste igitur ab Eulebio & reliquis ejusdem factionis impulsus, in fa- miliaribus cum Constantia colloquis, sermonem interferuit de Ario; illum in- juria affectum esse dicens à Synodo, nec ita sentire ut rumore vulgi ferebatur. Quæ cum audisset Constantia, presbyte- ro quidem facile credidit: sed Impera- tori dicere minimè ausa est. Accidit in- terea, ut Constantia in gravem morbum incideret. Eam Imperator ægrotantem assidue invisebat. Cum autem morbus quotidie ingravesceret, & mulier mor- tem jam expectaret, Imperatori com- mendat presbyterum, industriam ejus ac religionem, devotamq; principis obse- quio fidem ac benevolentiam testimo- nio suo confirmans. Et illa quidem non multo post fato functa est. Presbyter ve- ro inter familiarissimos Imperatoris de- inceps haberi cæpit. Qui paulatim ma- jorem nactus auctoritatem, eundem de Ario sermonem suggerit Imperatori, quem antea cum sorore ejus habuerat,

μακάριον διποκαλεῖ, ὅτι ἐ μίας πόλεως, ἀλ- λά πάσης. Χρηδὸν τῆς οἰκουμενης ἐπίσκοπος ἄξιός ἐναι ἐκείνη ἐφεξῆς οὖν ἐπὶ ἔτη οὐκ ὠ- λέγει τὸν ἐν ἀντιοχείᾳ θρόνον τῆς ἐκκλησίας. Χολάσαι ὄψε δὲ ποτε παρδῆ τῶν τὴν ἐν- νικαία πῖσω παρταπέπειν παρδαζόντων, χει- ρητονεῖ ἐν φρεσίν τοσαῦτα μὲν παρταπέπης σωόδου ἢ κτῆ τὴν ἀντιόχειαν δι' εὐσάδιον γέ- γονεν, ἰσορεῖδω μετὰ ταῦτα ἡ ἐνδύς καὶ ὀ τὴν βηρυθὸν μὲν πάλαι καταλιπὼν εὐσέβειος, τό- τε ἡ τὴν νικομηδείαν κρηλῶν ἐκκλησίας, παρ- δῶ ἐξέβω σὺ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, ἀρειον κατ- γαλῆν εἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν πῶς ἡ ἐξίχου- σαν τῆτο κατεργάσαδου, καὶ πῶς ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς εἰς πρῶσωπον δέξασαδ ἀρειον καὶ τὸν σὺ ἀπὸ εὐζῶιον, ἡ τὴ λεκτέον

ΚεΦ. κέ.

Πιερ τὸ πρεσβυτέρου, τὸ λαυδάσαντ ἀνακληθῆσαι ἀρειον

Ἡ ἀδελφὴ τῆ βασιλείας κωνσταντίνου, τῆ- νομα κωνσταντία· γυνὴ ἡ ἐγγυόνι λι- κινίᾳ, τῆ παρτέρου μὲν συμβασιλεύσαντος αὐτῆς κωνσταντίνου, μετὰ ταῦτα ἡ τυραννήσαν- τος, καὶ διαλέτο ἀναρεθῆναι. ταῦτη πρῶ- τῆς τῆς δό- γματὶ γνώσιμος, καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις ἐτά- τετο ἰσοβαλόντος οὖν εὐσεβίᾳ καὶ τῷ σὺ αὐτῆς, λόγους παρταπέπης παρδῆ τὴν γυναικα παρταπέπης, ἡ δὲ κηδὸν φάσκων αὐτὸν ἰσοτῆ σωόδου, καὶ μὴ φρονεῖν ὡς παρταπέπης λόγους κατέχευε ταῦτα ἀκῆσασα ἡ κωνσταντία, τῆ μὲν πρῶτῆς τῆς βασιλείας λέ- γεν ὁ κηδὸν συμβαίνει ἡ χαλεπὴ νόσος παρταπέπης τὴν κωνσταντίαν ὡς βασιλεὺς σιω- εχῶς ἀρρῶσῃσαν αὐτὴν ἐπεσκέπητο ἐπειδὴ ἡ γυνὴ ἐκ τῆς νόσου χαλεπώτερον διετέθη, θνήσκων ἡ παρταπέπης, παρταπέπης τῆ βασιλείας τὸν πρῶτῆς, μαρτυρεῖσα αὐτῆς παρδῆ καὶ εὐλάθειαν, καὶ ὡς ἔννευ εἰς παρταπέπης τὴν βασιλείαν αὐτῆς ἡ μὲν οὖν, μετ' ἡ πολὺ τε- θνήκεν ὡς πρῶτῆς, ἐν τοῖς οἰκείοις τοῖς τῆ βασιλείας ἐτάπητο. καὶ δὴ κατὰ βραχὺ τὴν παρταπέπης αὐξήσας, οὖν αὐ- τῆς ἀναφῆρι λόγους παρταπέπης τῆ βασι- λείας, οἷς παρδῆ τῶν ἀδελφῶν ἐχρησάτο πρῶτῆς. φάσκων μὴ ἄλλως φρονεῖν ἀρειον,